

V?c C-222/04

Ministero dell'Economia e delle Finanze

v.

Cassa di Risparmio di Firenze SpA e.a.

(žádost o rozhodnutí o p?edb?žné otázce, podaná Corte suprema di cassazione)

„Státní podpory – ?lánky 87 a 88 ES – Banky – Bankovní nadace – Pojem podnik – Úleva z p?ímé dan? z dividend p?ijatých bankovními nadacemi – Kvalifikace jako státní podpory – Slu?itelnost se spole?ným trhem – Rozhodnutí Komise 2003/146/ES – Posouzení platnosti – Nep?ípustnost – ?lánky 12 ES, 43 ES a 56 ES – Zásada nediskriminace – Svoboda usazování – Volný pohyb kapitálu“

Stanovisko generálního advokáta F. G. Jacobse p?ednesené dne 27. ?íjna 2005

Rozsudek Soudního dvora (druhého senátu) ze dne 10. ledna 2006

Shrnutí rozsudku

1. *P?edb?žné otázky – Posouzení platnosti – Otázka týkající se platnosti rozhodnutí, které nebylo napadeno na základ? ?látku 230 ES*

(?lánky 230 ES a 234 ES)

2. *P?edb?žné otázky – Pravomoc Soudního dvora – Meze – Otázka zjevn? postrádající relevanci*

(?lánek 234 ES)

3. *Hospodá?ská sout?ž – P?edpisy Spole?enství – Adresáti – Podniky – Pojem*

(?lánek 87 odst. 1 ES)

4. *Hospodá?ská sout?ž – P?edpisy Spole?enství – Adresáti – Podniky – Pojem*

(?lánek 87 odst. 1 ES)

5. *Podpory poskytované státy – Pojem*

(?lánek 87 odst. 1 ES)

6. *Podpory poskytované státy – Pojem – Selektivní povaha opat?ení*

(?lánek 87 odst. 1 ES)

7. *Podpory poskytované státy – Ovlivn?ní obchodu mezi ?lenskými státy – Narušení hospodá?ské sout?že – Kritéria posouzení*

(?lánek 87 odst. 1 ES)

8. Podpory poskytované státy – Pojem

(?lánek 87 odst. 1 ES)

1. Jelikož p?edb?žná otázka týkající se posouzení platnosti rozhodnutí Komise byla položena p?edkládajícím soudem z ú?ední povinnosti, a nikoli na žádost právního subjektu, který, když m?l možnost podat žalobu na neplatnost proti tomuto rozhodnutí, ji ve lh?t? stanovené v ?lánku 230 ES nevyužil, nem?že být uvedená p?edb?žná otázka prohlášena za nep?ípustnou z d?vodu této posledn? uvedené okolnosti.

(viz body 72–74)

2. Soudní dv?r m?že rozhodnout o tom, že nerozhodne o p?edb?žné otázce týkající se posouzení platnosti aktu Spole?enství, pokud je zjevné, že takové posouzení požadované vnitrostátním soudem nemá žádný vztah k realit? nebo p?edm?tu sporu v p?vodním ?ízení.

(viz bod 75)

3. V kontextu sout?žního práva se „podnikem“ rozumí jakýkoli subjekt vykonávající hospodá?skou ?innost nezávisle na právním postavení tohoto subjektu a zp?sobu jeho financování.

Jakákoli ?innost spo?ívající v nabízení zboží nebo poskytování služeb na daném trhu p?edstavuje hospodá?skou ?innost. I když je hospodá?ská ?innost nej?ast?ji vykonávána p?ímo na trhu, není nicmén? vylou?eno, že jde sou?asn? o úkon hospodá?ského subjektu v p?ímém kontaktu s trhem a nep?ímo jiného subjektu ovládajícího tento subjekt v rámci jedné hospodá?ské jednotky, kterou společn? tvo?í.

V tomto ohledu, pouhé držení podíl?, dokonce majoritních, pokud umož?uje pouze výkon práv spojených s postavením akcioná?e nebo spole?níka, jakož i p?ípadn? p?ijímání dividend, pouhých plod? z vlastnictví zboží, neposta?uje k ur?ení hospodá?ské ?innosti subjektu vlastnícího tyto podíly. Naproti tomu subjekt, který vlastnictvím majoritních podíl? ve společnosti vykonává toto ovládání tím, že se p?ímo, ?i nep?ímo vm?šuje do její správy, musí být považován za ú?astnícího se hospodá?ské ?innosti vykonávané ovládaným podnikem, a musí tedy být na základ? toho sám kvalifikován jako podnik ve smyslu ?l. 87 odst. 1 ES.

Pokud by tomu tak nebylo, posta?ilo by pouhé rozd?lení podniku na dva odlišné subjekty, z nichž první by vykonával p?ímo p?vodní hospodá?skou ?innost a druhý ovládal první, a tím zcela zasahoval do jeho správy, k tomu, aby pravidla Spole?enství ohledn? státních podpor byla zbavena svého užite?ného ú?inku. Druhému subjektu by to umožnilo využít dotace nebo jiná zvýhodn?ní poskytovaná státem nebo ze státních prost?edk? a použít je zcela nebo ?áste?n? ve prosp?ch prvního subjektu a také v zájmu hospodá?ské jednotky tvo?ené ob?ma subjekty.

Proto je možné takovou právníckou osobu, jako je bankovní nadace ovládající kapitál bankovních společností, jejíž režim obsahuje pravidla, která vyjad?ují úkol jdoucí nad pouhé investování kapitálu investorem, umož?ují výkon dozor?ích funkcí, ale také ovládání a finan?ní podporu a odrážejí také existenci organických a funk?ních vazeb mezi bankovními nadacemi a bankovními společnostmi, kvalifikovat jako „podnik“ ve smyslu ?l. 87 odst. 1 ES a m?že tedy jako taková podléhat pravidl?m Spole?enství týkajících se státních podpor.

(viz body 107–118, 125, výrok 1)

4. Taková právnická osoba, jako je bankovní nadace, jejíž činnost je omezena na poskytování příspěvků neziskovým subjektům, nemůže být kvalifikována jako „podnik“ ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES. Tato činnost má totiž výhradně sociální charakter a není vykonávána na trhu v rámci hospodářské soutěže s ostatními hospodářskými subjekty. Na základě uvedené činnosti jedná bankovní nadace jako dobročinný subjekt nebo charitativní organizace, a nikoli jako podnik.

Naproti tomu, pokud bankovní nadace jednající sama v oblastech veřejného zájmu a společenské prospěšnosti využívá zmocnění k výkonu finančních a obchodních činností nebo operací s nemovitostmi a movitými věcmi nezbytných nebo potřebných za účelem uskutečnění jejích určených cílů, jež jí bylo uděleno vnitrostátním zákonodárcem, může nabízet zboží a poskytovat služby na trhu v rámci hospodářské soutěže s jinými hospodářskými subjekty, například v oblastech, jako je vědecký výzkum, výchova, umění nebo zdraví.

V tomto případě musí být taková bankovní nadace považována za podnik v rozsahu, v němž vykonává hospodářskou činnost bez ohledu na okolnost, že nabídka zboží nebo poskytování služeb jsou uskutečňovány bez výdělečného cíle, vzhledem k tomu, že se její nabídka nachází v hospodářské soutěži s nabídkou subjektů sledujících takový cíl a musí se tak na ni použít pravidla Společenství ohledně státních podpor.

(viz body 119–125, výrok 1)

5. Pojem „podpora“ je obecnější než pojem „dotace“, protože zahrnuje nejen taková pozitivní plnění, jako jsou samotné dotace, ale také opatření, jež různými způsoby snižují náklady, které obvykle zatěžují rozpočet podniku a které mají tutéž povahu a tytéž účinky jako dotace, aniž by jimi ve striktním slova smyslu byly.

Z toho vyplývá, že opatření, kterým veřejné orgány poskytují určitým podnikům osvobození od daní, které sice není spojeno s převodem státních prostředků, ale staví příjemce do lepší finanční situace oproti ostatním poplatníkům, je státní podporou ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES. Státní podporu představuje rovněž opatření, které poskytuje určitým podnikům snížení daní nebo odklad zaplacení obvykle dlužné daní.

(viz body 131–132)

6. Daňové zvýhodnění, které je poskytnuto určitým podnikům v závislosti na jejich právní formě, na právní formě veřejnoprávní korporace nebo nadace a na odvětvích, v nichž vykonávají svoji činnost, se nepoužije na všechny hospodářské subjekty, a nemůže tedy být považováno za všeobecné opatření daňové nebo hospodářské politiky, takže je tedy selektivní.

(viz body 135–136, 138)

7. Článek 87 odst. 1 ES zakazuje podpory, jež ovlivňují obchod mezi členskými státy a narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž. Za účelem kvalifikace vnitrostátního opatření jako zakázané státní podpory není namístě zjistit skutečný dopad podpory na obchod mezi členskými státy a skutečné narušení hospodářské soutěže, ale pouze přezkoumat, zda může podpora ovlivnit tento obchod a narušit hospodářskou soutěž. Konkrétně, pokud podpora poskytnutá členským státem posiluje postavení podniku vzhledem k jiným konkurenčním podnikům v obchodu uvnitř Společenství, musí být tento obchod považován za ovlivněný podporou. V tomto ohledu může okolnost, že bylo hospodářské odvětví předmětem liberalizace na úrovni Společenství, charakterizovat skutečný nebo možný dopad podpor na hospodářskou soutěž, jakož i jejich

úřinek na obchod mezi členskými státy.

Krom toho není nezbytné, aby se zvýhodněný podnik sám o sobě podílel na obchodu uvnitř Společenství. Pokud totiž členský stát poskytne podniku podporu, může zůstat vnitrostátní činnost zachována nebo může být zvýšena s tím důsledkem, že možnosti podniků usazených v jiných členských státech proniknout na trh tohoto členského státu jsou sníženy. Mimoto posílení podniku, který se až do té doby nepodílel na obchodu uvnitř Společenství, jej může uvést do situace, která mu umožní proniknout na trh jiného členského státu.

(viz body 139–143)

8. Osvobození od srážky z dividend náležejících bankovním nadacím, které vlastní podíly v bankovních společnostech, a které plní výlučně cíle dobročinnosti, výchovy, vzdělávání, studia a vědeckého výzkumu, může být po přezkumu příslušejícímu vnitrostátnímu soudu kvalifikováno jako státní podpora ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES. Takové vnitrostátní opatření je totiž financováno státem a je navíc selektivní. Taková výhoda konečně ovlivňuje odvětví finančních služeb, které bylo předmětem významného liberalizačního procesu na úrovni Společenství, což posílilo hospodářskou soutěž, která již může být výsledkem volného pohybu kapitálu stanoveného Smlouvou, a může v oblasti financnictví nebo peněžnictví posílit jednak postavení hospodářské jednotky působící v bankovním odvětví, tvořené bankovní nadací a bankovní společností, a jednak postavení bankovní nadace v rámci činnosti vykonávané zejména v sociální, vědecké a kulturní oblasti.

(viz body 133, 138, 145–146, výrok 2)

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (druhého senátu)

10. ledna 2006 (*)

„Státní podpory – Články 87 ES a 88 ES – Banky – Bankovní nadace – Pojem ‚podnik‘ – Úleva z příjmové daně z dividend přijatých bankovními nadacemi – Kvalifikace jako státní podpory – Slučitelnost se společným trhem – Rozhodnutí Komise 2003/146/ES – Posouzení platnosti – Nepřípustnost – Články 12 ES, 43 ES a 56 ES – Zásada nediskriminace – Svoboda usazování – Volný pohyb kapitálu“

Ve věci C-222/04,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 234 ES, podaná rozhodnutím Corte suprema di cassazione (Itálie) ze dne 23. března 2004, došlým Soudnímu dvoru dne 28. května 2004, v řízení

Ministero dell'Economia e delle Finanze

proti

Cassa di Risparmio di Firenze SpA,

Fondazione Cassa di Risparmio di San Miniato,

Cassa di Risparmio di San Miniato SpA,

SOUDNÍ DVŮR (druhý senát),

ve složení C. W. A. Timmermans, předseda senátu, C. Gulmann (zpravodaj), R. Schintgen, R. Silva de Lapuerta a G. Arestis, soudci,

generální advokát: F. G. Jacobs,

vedoucí soudní kanceláře: M. Ferreira, vrchní rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 7. července 2005,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za Cassa di Risparmio di Firenze SpA P. Russem a G. Morbidellim, avvocati,
- za Fondazione Cassa di Risparmio di San Miniato a Cassa di Risparmio di San Miniato SpA A. Rossim a G. Robertim, avvocati,
- za italskou vládu I. M. Bragugliou, jako zmocněncem, ve spolupráci s P. Gentilim, avvocato dello Stato,
- za Komisi Evropských společenství R. Lyalem a V. Di Buccim, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 27. října 2005,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článků 12 ES, 43 ES a následujících, 56 ES a následujících, 87 ES a 88 ES, jakož i platnosti rozhodnutí Komise 2003/146/ES ze dne 22. srpna 2002 o daňových opatřeních provedených Itálií ve prospěch bankovních nadací (Úř. věst. 2003, L 55, s. 56).

2 Tato žádost byla podána v rámci sporu mezi Cassa di Risparmio di Firenze SpA (dále jen „Cassa di Risparmio di Firenze“), Fondazione Cassa di Risparmio di San Miniato a Cassa di Risparmio di San Miniato SpA (dále jen „Cassa di Risparmio di San Miniato“), se sídlem v Itálii, a Ministero dell'Economia e delle Finanze (italské ministerstvo hospodářství a financí) ohledně žádosti Fondazione Cassa di Risparmio di San Miniato směřující k osvobození od daňové srážky z dividend za zdaňovací období 1998.

I – Vnitrostátní právní rámec

3 Dividendy rozdělované akciovými společnostmi podléhají v Itálii srážce na základě zálohy na splatné daně podle článku 1 zákona č. 1745 ze dne 29. prosince 1962, kterým se zavádí institut zálohové srážky nebo daně z dividend rozdělovaných společnostmi a kterým se mění právní úprava obligatorní povahy akcií na jméno (GURI č. 5, ze dne 7. ledna 1963, s. 61), ve znění nařízení s mocí zákona č. 22 ze dne 21. února 1967 o nových ustanoveních v oblasti zálohové srážky nebo daně z dividend rozdělovaných společnostmi (GURI č. 47, ze dne 22. února 1967, s. 1012), které bylo změněno v zákon, se změnami, zákonem č. 209 ze dne 21. dubna 1967 (GURI č. 101, ze dne 22. dubna 1967, s. 2099) (dále jen „zákon č. 1745/62“).

4 ?lánek 10 zákona ?. 1745/62 stanoví, že dividendy náležející sdružením osob nebo majetku, jež nepodléhají korporační dani vzhledem k tomu, že jsou vyloučeny z oblasti působnosti uvedené daně, jakož i subjektům, jež jsou zdaňovány na základě své rozvahy, ale jež jsou osvobozeny od korporační daně, podléhají namísto srážce na základě zálohy podle ?lánku 1 téhož zákona srážce 30 % na základě daně.

5 ?lánek 10a zákona ?. 1745/62 osvobozuje od srážky stanovené v ?lánku 10 dividendy náležející veřejnoprávním korporacím nebo nadacím osvobozeným od korporační daně, jež plní výlučně cíle dobročinnosti, výchovy, vzdělávání, studia a vědeckého výzkumu.

6 ?lánek 6 nařízení prezidenta republiky ?. 601 ze dne 29. září 1973 o právní úpravě daňových zvýhodnění (běžný doplněk ke GURI ?. 268, ze dne 16. října 1973, s. 3, dále jen „nařízení ?. 601/73“) stanoví ve prospěch subjektů a zařízení sociální pomoci, společností vzájemné pomoci, nemocničních subjektů, pomocných a dobročinných zařízení, neziskových zařízení vzdělávání a zařízení studia a pokusů obecného zájmu, vědeckých těles, akademií, historických, literárních, vědeckých, pokusných a výzkumných nadací a sdružení plnících pouze kulturní cíle, jakož i subjektů, jejichž cíle jsou podobné dobročinným a vzdělávacím cílům podle zákona, snížení daně z příjmu právnických osob na polovinu.

7 Proces privatizace italského veřejného bankovního systému byl zahájen zákonem ?. 218 ze dne 30. července 1990, kterým se zavádí ustanovení v oblasti restrukturalizace a posilování majetkových podílů veřejnoprávních úrovňových institucí (GURI ?. 182, ze dne 6. srpna 1990, s. 8, dále jen „zákon ?. 218/90“), a legislativním nařízením ?. 356 ze dne 20. listopadu 1990, kterým se zavádí ustanovení ohledně restrukturalizace a právní úpravy skupiny bank (běžný doplněk ke GURI ?. 282, ze dne 3. prosince 1990, s. 5, dále jen „nařízení ?. 356/90“).

8 ?lánek 1 nařízení ?. 356/90 stanovil veřejnoprávním bankovním institucím, včetně spořitelen, zejména možnost vložit bankovní podnik do jimi založené akciové společnosti. Vkladatel nazývaný v praxi „bankovní nadace“ (dále jen „bankovní nadace“) se stal jediným akcionářem této společnosti (dále jen „bankovní společnost“), jejímž cílem bylo pokračovat v bankovní činnosti vykonávané předtím veřejnoprávní bankovní institucí.

9 ?lánek 11 téhož nařízení stanovil, že bankovní nadace se řídí uvedeným nařízením, jakož i svými stanovami, mají plnou právní způsobilost podle veřejného práva i podle soukromého práva a nadále se na ně vztahují právní předpisy ohledně jmenování správních a dozorčích orgánů.

10 ?lánek 12 upřesnil, že bankovní nadace, jež mají příspěvkový fond založený na neřensském základě, musí plnit cíle veřejného zájmu a společenské prospěšnosti, především v oblastech vědeckého výzkumu, vzdělávání, umění a zdraví, a že musí zůstat zachovány původní cíle pomoci a ochrany znevýhodněných sociálních skupin.

11 Stejný ?lánek dodal zejména, že:

- bankovní nadace mohou vykonávat finanční a obchodní činnost a operace s nemovitostmi a movitými věcmi, jež jsou nezbytné nebo přínosné pro uskutečnění určitého cíle;
- spravují svůj podíl v bankovní společnosti po dobu, po kterou zůstávají jeho majiteli;
- nemohou nicméně přímo vykonávat bankovní činnost, ani vlastnit majoritní podíly na kapitálu jiných bankovních či finančních podniků než bankovních společností;

- mohou naopak nabývat a převádět minoritní podíly na kapitálu jiných bankovních a finančních podniků;
- provozní kontinuita mezi bankovní nadací a bankovní společností musí být přechodně zajištěna předpisy, jež stanoví, že členové správní rady nebo obdobného orgánu bankovní nadace jsou jmenováni do správní rady a členové dozorčího orgánu do dozorčí rady bankovní společnosti;
- bankovní nadace musí vyhradit stanovený podíl na příjmech pocházejících z podílů v bankovních společnostech na rezervu určenou k upisování při zvyšování kapitálu těchto společností;
- tato rezerva může být investována do cenných papírů společností, v nichž bankovní nadace vlastní podíl, nebo do cenných papírů emitovaných nebo zajištěných státem;
- bankovní nadace mohou sjednávat s bankovními společnostmi závazky nebo od posledně uvedených přijímat záruky do stanovené výše.

12 Podle článku 13 nařízení č. 356/90:

- veřejnoprávní převody akcií bankovních společností musí být uskutečňovány prostřednictvím veřejné nabídky k prodeji;
- převody na burzovním trhu kótovaných akcií až do výše jednoho procenta kapitálu bankovní společnosti mohou být uskutečňovány volně;
- použití jiných postupů podléhá povolení ministra financí;
- pokud bankovní nadace v důsledku převodu nebo jakékoliv jiné operace, byť i přechodně, přestane ovládat většinu akcií opravujících k hlasování na žádné valné hromadě bankovní společnosti, musí být operace schválena nařízením ministra financí;
- bankovní nadace, jež převedla majoritní podíl, může získat jiný majoritní podíl v bankovní společnosti poté, co získala povolení nařízením ministra financí.

13 Článek 14 nařízení č. 356/90 podřizoval bankovní nadace doзору ministerstva financí, jemuž byly povinny předkládat pravidelné rozpočty a roční rozvahy.

14 Podle téhož ustanovení:

- bankovní nadace mimoto musely ministerstvu financí a Banque d'Italie předkládat také pravidelné informace, jež od nich byly vyžádány;
- ministerstvo financí mohlo nařídít inspekce.

15 ?lánek 1 odst. 7a na?ízení s mocí zákona ?. 332 ze dne 31. kv?tna 1994, kterým se zavádí ustanovení za ú?elem urychlení postupu p?evodu podíl? státu a ve?ejnoprávních subjekt? v akciových spole?nostech (GURI ?. 126, ze dne 1. ?ervna 1994, s. 38), které bylo zm?n?no v zákon, se zm?nami, zákonem ?. 474 ze dne 30. ?ervence 1994 (GURI ?. 177, ze dne 30. ?ervence 1994, s. 5), zrušil tato ustanovení ?látku 13 na?ízení ?. 356/90 uvedená v bodu 12 projednávaného rozsudku, je? stanovila souhlas ministra financí jednak pro veškeré operace, v jejich? d?sledku bankovní nadace p?estává ovládat bankovní spole?nost, a jednak pro nabývání jiného majoritního podílu v bankovní spole?nosti.

16 Režim zavedený zákonem ?. 218/90 a na?ízením ?. 356/90 byl upraven zákonem ?. 461 ze dne 23. prosince 1998 týkajícím se delegace pravomocí vlád? v oblasti reorganizace ob?anskoprávní a da?ové právní úpravy vkladatel? uvedených v ?l. 11 odst. 1 legislativního na?ízení ?. 356 ze dne 20. listopadu 1990, jako? i da?ového režimu restrukturalizace bank (GURI ?. 4, ze dne 7. ledna 1999, s. 4, dále jen „zákon ?. 461/98“), a legislativním na?ízením ?. 153 ze dne 17. kv?tna 1999 o ob?anskoprávní a da?ové právní úprav? vkladatel? uvedených v ?l. 11 odst. 1 legislativního na?ízení ?. 356 ze dne 20. listopadu 1990 a da?ovém režimu restrukturalizace bank v souladu s ?lánekem 1 zákona ?. 461 ze dne 23. prosince 1998 (GURI ?. 125, ze dne 31. kv?tna 1999, s. 4, dále jen „na?ízení ?. 153/99“).

17 ?lánek 30 na?ízení ?. 153/99 zrušil zejména ?lásky 11, 12, 13 a 14 na?ízení ?. 356/90.

18 ?lánek 1 na?ízení ?. 153/99, je? p?evzal ozna?ení vzniklé v praxi, up?es?uje, že „nadací“ je t?eba rozum?t subjekt, je? provedl vklad do bankovního podniku ve smyslu na?ízení ?. 356/90.

19 ?lánek 2 odst. 1 na?ízení ?. 153/99 stanoví, že:

- bankovní nadace jsou neziskovými soukromoprávními právníckými osobami, vybavenými statutární samostatností a vykonávající úplnou a celkovou správu;
- plní výhradn? cíle spole?enské prosp?šnosti a zlepšení hospodá?ského vývoje v souladu s ustanoveními svých p?íslušných stanov.

20 ?lánek 3 dodává, že:

- bankovní nadace plní své cíle veškerými zp?soby slu?itelnými s jejich právní povahou, jak je definována v ?lásku 2;
- jednají za zachování zásady výnosné správy;
- mohou provozovat pouze provozní podniky sloužící p?ímo k uskute??ování jejich statutárních cíl? a výlu?n? v relevantních odv?tvích;
- nejsou oprávn?ny vykonávat bankovní ?innosti;
- jsou jim zakázány veškeré formy p?ímého ?i nep?ímého financování, plateb nebo dotací subjekt?m založeným za ú?elem zisku, a? je jejich povaha jakákoli, s výjimkou provozních podnik? a spole?enských družstev.

21 V souladu s ?lánekem 1 na?ízení ?. 153/99, v jeho p?vodním zn?ní, musela být „relevantní odv?tví“ vybrána mezi následujícími odv?tvími: v?decký výzkum, vzd?lávání, um?ní, zachování a zhodnocování kulturních statk? a ?inností a životního prost?edí, zdraví a pomoc znevýhodn?ným sociálním skupinám.

22 V důsledku změny tohoto ustanovení provedené článkem 11 zákona č. 448 ze dne 28. prosince 2001, kterým se stanoví ustanovení ohledně sestavení ročního a víceletého státního rozpočtu (finanční zákon 2002) (běžný doplněk ke GURI č. 301, ze dne 29. prosince 2001, s. 1, dále jen „zákon č. 448/01“), musí být relevantní odvětví nově vybírána mezi následujícími odvětvími: rodina a hodnoty s ní spojené, výchova a školení mladých lidí, výchova, vzdělávání a školení, veřejná koupě výrobků z edice pro školy, dobrovolnictví, filantropie a dobročinnost, náboženství a duchovní rozvoj, pomoc starým osobám, občanská práva, prevence kriminality a veřejná bezpečnost, potravinářská a zemědělská bezpečnost kvality, místní rozvoj a výstavba veřejných bytů na místní úrovni, ochrana spotřebitele, civilní obrana, veřejné zdraví, preventivní a léčebné lékařství, sportovní činnost, prevence a léčba toxikomanie, patologie a mentální a psychické poruchy, vědecký a technický výzkum, ochrana a kvalita životního prostředí, umění, kulturní činnosti a statky.

23 Článek 4 odst. 3 nařízení č. 153/99, ve svém původním znění, stanovil, že členové správního orgánu nemohou zastávat funkce členů správní rady v bankovní společnosti.

24 Ve svém znění, vyplývajícím ze zákona č. 350 ze dne 24. prosince 2003, kterým se stanoví ustanovení ohledně sestavení ročního a víceletého státního rozpočtu (finanční zákon 2004) (běžný doplněk ke GURI č. 229, ze dne 27. prosince 2003, s. 1), totéž ustanovení uvádí, že:

- subjekty, jež v bankovní nadaci vykonávají správní, řídicí nebo dozorčí funkce, nemohou zastávat správní, řídicí nebo dozorčí funkce v bankovní společnosti nebo ve společnostech, jež tato ovládá nebo v nichž má podíl;
- subjekty, jež vykonávají v bankovní nadaci poradní funkce, nemohou zastávat správní, řídicí nebo dozorčí funkce v bankovní společnosti.

25 Článek 5 odst. 1 nařízení č. 153/99, ve svém původním znění, uváděl, že majetek bankovní nadace musí být zcela určen k plnění statutárních cílů a že v rámci správy svého majetku musí bankovní nadace překonávat rizika dodržující kritéria obezřetnosti tak, aby zachovaly hodnotu majetku a dosáhly přiměřené výnosnosti. Článek 11 zákona č. 448/01 vložil do tohoto ustanovení upřesnění, že správa musí být v souladu s povahou bankovních nadací jakožto neziskových subjektů řídicích se zásadami transparentnosti a morálky.

26 Článek 6 odst. 1 nařízení č. 153/99 stanoví, že bankovní nadace mohou mít majoritní podíly pouze v subjektech a společnostech založených výlučně za účelem správy provozních podniků.

27 Pokud jde o podíl v bankovních společnostech, stanovil čl. 25 odst. 1 a odst. 2, ve svém původním znění, že:

- majoritní podíly v těchto společnostech mohou být za účelem jejich převodu zachovány po dobu čtyř let od data nabytí účinnosti nařízení;
- nedojde-li k převodu v této lhůtě, mohou být podíly zachovány na dodatečnou dobu nejvýše dvou let;
- majoritní podíly v jiných společnostech, než bankovních společnostech, s výjimkou těch, jež jsou vlastněny bankovními nadacemi v provozních podnicích, musí být při zohlednění požadavku zachování hodnoty majetku převedeny ve lhůtě stanovené dozorčím orgánem, v každém případě do konce stanovené čtyřleté lhůty.

28 V důsledku změny těchto ustanovení článkem 11 zákona č. 448/01, poté článkem 4 nařízení č. 143 ze dne 24. března 2003 (GURI č. 144, ze dne 24. března 2003), které bylo

změno v zákon, se změnami, zákonem č. 212 ze dne 1. srpna 2003 (býlý doplněk ke GURI č. 185, ze dne 11. srpna 2003) (dále jen „nařízení č. 143/03“):

- byla maximální čtyřletá lhůta pro zachování majoritních podílů nahrazena nejzazším datem 31. prosince 2005;
- byla zavedena možnost svěřit podíly v bankovních společnostech společnostem správy úspor zvoleným za zachování postupů hospodářské soutěže a povinným spravovat tyto podíly jejich vlastním jménem podle kritérií profesionality a nezávislosti, přičemž bankovní nadace si v některých případech zachovaly možnost předkládat údaje za účelem svolání mimořádné valné hromady a převod těchto podílů musel nastat v každém případě nejpozději ke konci tohoto roku následujícího po 31. prosinci 2005;
- ministr hospodářství a financí, jakož i Banque d'Italie vykonávají pravomoci, jež jsou jim svěřeny použitelnými předpisy v bankovní a úvěrové oblasti;
- majoritní podíly v jiných společnostech než bankovních společnostech, s výjimkou těch, jež jsou vlastněny bankovními nadacemi v provozních podnicích, musí být při zohlednění požadavku zachování hodnoty majetku převedeny ve lhůtu stanovené dozorčím orgánem, v každém případě nejpozději k datu 31. prosince 2005.

29 Článek 25 odst. 3 nařízení č. 153/99, ve svém původním znění nezměněným zákonem č. 448/01, stanoví, že pokud bankovní nadace po uplynutí lhůt stanovených pro zachování majoritních podílů nadále tyto podíly vlastní, převede je dozorčí orgán v rozsahu nezbytném pro ukončení majority.

30 Článek 12 odst. 1 nařízení č. 153/99 uvádí v daňové oblasti, že bankovní nadace, jež přizpůsobily své stanovy ustanovením uvedeného nařízení, jsou považovány za nekomerční subjekty i tehdy, pokud plní své statutární cíle prostřednictvím provozních podniků.

31 Ke dni předkládacího rozhodnutí stanovil čl. 12 odst. 2, že:

- režim stanovený v článku 6 nařízení č. 601/73 je použitelný na bankovní nadace, jež přizpůsobily své stanovy ustanovením nařízení č. 153/99 a jež působí v relevantních odvětvích;
- tentýž režim se do přijetí předpisů přizpůsobujících stanovy nařízení č. 153/99 použije na bankovní nadace, které nemají povahu komerčních subjektů sledujících především cíle veřejného zájmu a společenské prospěšnosti v odvětvích uvedených v článku 12 nařízení č. 356/90 a v jeho pozdějších změnách.

32 Článek 12 odst. 3 nařízení č. 153/99, ve znění nařízení č. 143/03, uvádí, že bankovní nadace ztrácejí svou nekomerční povahu a přestávají být zvýhodněny stanovenými daňovými úlevami, pokud ještě po 31. prosinci 2005 vlastní majoritní podíl v bankovních společnostech.

II – Spor v původním řízení a předběžné otázky

33 Fondazione Cassa di Risparmio di San Miniato požádala italskou daňovou správu na základě článku 10a zákona č. 1745/62 o osvobození od srážky z dividend náležejících jí za zdaňovací období 1998 přijatých z důvodu jejich podílů v Cassa di Risparmio di San Miniato, jakož i ve společnosti Casse Toscane SpA, jejímž právním nástupcem je Cassa di Risparmio di Firenze.

34 Tato žádost byla z důvodu, že správa jejich podílů v bankovních společnostech bankovní nadací musí být považována za komerční činnost neslučitelnou s osvobozením stanoveným v

§ 10a zákona č. 1745/62, zamítnuta.

35 Fondazione Cassa di Risparmio di San Miniato, jakož i Cassa di Risparmio di Firenze a Cassa di Risparmio di San Miniato napadly zamítavé rozhodnutí před Commissione tributaria provinciale di Firenze.

36 Jejich žaloba byla zamítnuta.

37 Tři žalobkyně napadly rozhodnutí Commissione tributaria provinciale di Firenze před Commissione tributaria regionale di Firenze, jež jejich žalobu vyhoví.

38 Podle předkládajícího soudu Commissione tributaria regionale di Firenze rozhodl, že Fondazione Cassa di Risparmio di San Miniato měla být z důvodu jejího cíle veřejného zájmu a společenské prospěšnosti v určených odvětvích zvýhodněna snížením daní z příjmu právnických osob na polovinu na základě § 6 nařízení č. 601/73 a že toto snížení je doprovázeno osvobozením od srážky na základě § 10a zákona č. 1745/62 nezávisle na okolnosti, že bankovní nadace může vykonávat hospodářskou podnikatelskou činnost jinak než jako hlavní činnost.

39 Podle předkládajícího soudu se Commissione tributaria regionale di Firenze v tomto ohledu také odvolal na nový režim vyplývající ze zákona č. 461/98 a nařízení č. 153/99 v rozsahu, v němž výslovně stanovil použitelnost dotčeného daňového zvýhodnění na bankovní nadace.

40 V případě, který mu byl předložen, měl za to, že nebylo prokázáno, že hospodářská činnost podniku má přednost před cíly společenské prospěšnosti.

41 Ministero dell'Economia e delle Finanze podalo proti vydanému rozhodnutí kasační stížnost.

42 Dovolává se zejména porušení § 10a zákona č. 1745/62, § 6 nařízení č. 601/73 a § 14 úvodních ustanovení italského občanského zákoníku, podle něhož zákony, jež tvoří výjimku z obecných pravidel nebo z jiných zákonů, se nepoužijí mimo případy a okolnosti, pro něž jsou stanoveny.

43 Corte suprema di cassazione ve svém předkládacím rozhodnutí uvádí, že řešení sporu v původním řízení na základě vnitrostátního práva musí zohlednit otázku slučitelnosti daňového režimu bankovních nadací s právem Společenství, zvláště s § 12 ES, 43 ES a následující, 56 ES a následující, jakož i 87 ES a 88 ES. Zdůrazňuje, že podle ustálené judikatury Soudního dvora mají vnitrostátní orgány povinnost použít pravidla práva Společenství, v případě potřeby i bez návrhu, a pokud je to nutné, ponechat vnitrostátní pravidla, která jsou s nimi v rozporu, nepoužitá.

44 Pokud jde o § 87 ES a 88 ES, podotýká, že pokud musí být daňová opatření dotčená ve sporu v původním řízení považována za státní podpory ve prospěch určitých podniků nebo určitých odvětví výroby, nemohou být uplatněna bez předcházejícího rozhodnutí Komise ohledně jejich slučitelnosti. Do přijetí takového rozhodnutí je musí vnitrostátní soudy v důsledku přímého účinku § 88 odst. 3 ES odmítnout použít.

45 V tomto ohledu předkládající soud konstatuje, že rozhodnutí 2003/146 zkoumalo daňová opatření stanovená v § 12 odst. 2 nařízení č. 153/99 s ohledem na § 87 ES a 88 ES.

46 Podle tohoto rozhodnutí zkoumaná opatření ve prospěch bankovních nadací, jež přímo nevykonávají činnost v odvětvích vyjmenovaných v § 1 uvedeného nařízení, ve znění zákona č. 448/01, nejsou státní podporou ve smyslu § 87 odst. 1 ES z důvodu, že nejsou určena „podnikům“ ve smyslu tohoto poslední uvedeného ustanovení.

47 P?edkládající soud up?es?uje, že komer?ní nebo nekomer?ní povaha bankovních nadací je p?edm?tem r?zných rozbor?.

48 Italská da?ová správa ustálen? tvrdila, že bankovní nadace mají komer?ní povahu, takže podléhají b?žnému da?ovému režimu.

49 Italská vláda, pokud jde o ni, v rámci ?ízení, na jehož konci bylo p?ijato rozhodnutí 2003/146, tvrdila, že bankovní nadace nemohou být pro účely p?edpis? o hospodá?ské sout?ži považovány za „podniky“.

50 Rozpory existují uvnit? samotného p?edkládajícího soudu. N?která rozhodnutí p?ipustila nekomer?ní povahu bankovních nadací z d?vodu, že správa podíl? v bankovních spole?nostech, jakož i podíl? vlastn?ných v jiných podnicích, než v bankovní spole?nosti, p?edstavují pouze nástroj ur?ený k opat?ení finan?ních prost?edk? nezbytných za účelem pln?ní spole?enských a kulturních cíl? sv??ených subjektu. Vzhledem k tomu, že dot?ené subjekty mohly v rámci hospodá?ské sout?že jednat na bankovním trhu a na ostatních trzích s ostatními spole?nostmi, rozhodla jiná rozhodnutí v opa?ném smyslu, když shledala nedostatek relevance spole?enských a kulturních úkol? vzhledem k úlevovému da?ovému režimu.

51 P?edkládající soud zd?raz?uje, že ?l. 12 odst. 2 na?ízení ?. 153/99 výslovn? rozši?uje režim stanovený v ?l. 6 na?ízení ?. 601/73 až do doby, než budou p?ijaty p?edpisy p?izp?sobující jejich stanovy na?ízení ?. 153/99, na bankovní nadace, jež nemají povahu komer?ních subjekt?, které plní p?edevším cíle ve?ejného zájmu a spole?enské prosp?šnosti.

52 Dodává, že podle jedné ?ásti vnitrostátní judikatury je ?l. 12 odst. 2 na?ízení ?. 153/99 výkladové povahy, takže dot?ený da?ový režim se použije také na zda?ovací období p?edcházející nabytí ú?innosti na?ízení ?. 153/99.

53 Má za to, že je tedy t?eba p?ezkoumat otázku platnosti rozhodnutí 2003/146. V tomto ohledu, bylo?li by nutno mít za to, že bankovní nadace jsou podniky, muselo by být toto poslední uvedené rozhodnutí zbaveno platnosti.

54 Podle p?edkládajícího soudu sou?asn? p?id?lení významného podílu na hlavním majetku bankovní spole?nosti právním subjekt?m speciáln? založeným za tímto účelem na základ? právní povinnosti a zachování této situace po zna?nou dobu, jakož i použití p?íjm? z p?evodu takových podíl? za účelem nabytí a správy významných podíl? v jiných podnicích pro r?zné účely, mezi nimiž vystupuje hospodá?ský vývoj systému, p?itom p?edstavuje hospodá?skou ?innost, od níž se odvíjí usilování o výnos, p?estože tento výnos nem?že být rozd?len a musí sloužit p?edevším neziskovým cíl?m.

55 P?edkládající soud podotýká, že bankovní nadace m?ly na konci zda?ovacího období 1995–1996 majetek 50 000 miliard ITL a že k 31. prosinci 2002 jejich ú?etní aktiva ?inila 37 miliard eur bez zapo?ítání zisku z vlastn?ných podíl? obvykle zapisovaných podle jejich historické hodnoty.

56 P?edkládající soud zd?raz?uje, že pln?ní neziskových úkol? bankovními nadacemi nem?že skrýt charakteristický prvek systému, a sice, že bankovní nadace mají za úkol vzít na sebe, a? už organicky nebo funk?n?, majetek a spravovat zna?ný po?et bankovních spole?ností, vykonávající nad nimi dozorové pravomoci, mezi n?ž pat?í jmenování a odvolání ?len? správní rady.

57 Taková funkce nem?že být považována za nespádající pod pravidla hospodá?ské sout?že. Tato funkce je podstatným prvkem ve?ejného bankovního systému a podle právních zásad

Společenství vždy představuje výkon hospodářské činnosti. Představuje nesporný faktor způsobilý narušit trh a obchod uvnitř Společenství o to víc, že bankovní nadace mohou také nabývat podíly v jiných společnostech, včetně bankovních podniků.

58 Bankovní nadace tak žijí v právní a hospodářské symbióze s veřejným bankovním systémem, takže nejsou tomuto systému a relevantnímu trhu cizí.

59 Předkládající soud se mimoto táže, zda daňový režim ve sporu v povodním řízení nepředstavuje porušení zásady nediskriminace zakotvené v článku 12 ES a zároveň porušení zásad svobody usazování a volného pohybu kapitálu stanovených v článcích 43 ES a 56 ES.

60 Za těchto okolností se Corte suprema di cassazione rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Je třeba, aby byla skupina právních subjektů (obvykle nazývaných ‚bankovní nadace‘) zřízených na základě zákona [č. 218/90] a [nařízení č. 356/90], ve znění pozdějších předpisů, považována za skupinu, na niž se vztahují pravidla hospodářské soutěže Společenství, z důvodu, že vlastní majoritní podíly ve společnostech vykonávajících bankovní činnost, a z důvodu, že spravují takové podíly ohledně významného podílu subjektů na trhu, když na ně převádějí zisky z ovládaných podniků, i tehdy, pokud jsou jim svěřeny úkoly společenské prospěšnosti? Pokud jde o předpisy zavedené [nařízením č. 153/99], zakládá možnost použít výnos z převodu takových podílů k nabytí a správě významných podílů v jiných podnicích, zejména bankovních podnicích, včetně majoritních podílů na nebankovních podnicích pro různé účely, včetně hospodářského rozvoje systému, stejným způsobem výkon činnosti podniku pro účely použití práva hospodářské soutěže Společenství?

2) Podléhají v důsledku toho takové subjekty, jež se řídí pravidly stanovenými [v zákoně č. 218/90] a [nařízení č. 356/90], ve znění pozdějších předpisů, jakož i ustanoveními zavedenými reformou provedenou [zákonem č. 461/98] a [nařízením č. 153/99], právní úpravě Společenství ohledně státních podpor (články 87 ES až 88 ES), pokud jde o zvýhodňový daňový režim, který je jim určen?

3) V případě kladné odpovědi na předchozí otázku, představuje, nebo nepředstavuje režim přímé daňové úlevy z přijatých dividend, který je dotčený v projednávané věci, státní podporu ve smyslu článku 87 ES?

4) Stále v případě kladné odpovědi na otázku uvedenou [v bodě 2], je [rozhodnutí č. 2003/146], podle kterého nejsou ustanovení ohledně státní podpory použitelná na bankovní nadace, platné z hlediska své oprávněnosti a z hlediska neexistence nebo nedostatečnosti odvodnění [...]?

5) Bez ohledu na použitelnost právní úpravy týkající se státních podpor, představuje poskytnutí daňového režimu zvýhodňujícího rozdělování zisků výlučně vnitrostátních svěřeneckých bank ovládaných nadacemi, zisků přijatých posledně uvedenými nebo zisků podniků, jejichž podíly byly nabyty díky převodu podílů ve svěřenecké bankovní společnosti, diskriminaci ve prospěch podniků, jejichž podíly jsou vlastniny, ve srovnání s jinými podniky působícími na relevantním trhu, a zároveň porušení zásad svobody usazování a volného pohybu kapitálu na základě článků 12 ES, 43 ES a následujících a 56 ES a následujících?“

III – K předběžným otázkám

A – K přípustnosti otázek

1. K přípustnosti první, druhé a třetí otázky

a) Vyjádření předložená Soudnímu dvoru

61 Žalovaní v původním řízení mají za to, že první tři otázky jsou nepřípustné z důvodů, že:

– na rozdíl od toho, co tvrdí předkládající soud, se osvobození stanovené v článku 10a zákona č. 1745/62 týká pouze srážky ze zálohy na daň, a nikoli z daně;

– položené otázky představují čistě vnitrostátní zájem, jelikož jde pouze o prokázání, zda s ohledem na obecná pravidla uvedená v článku 10a zákona č. 1745/62 mají bankovní nadace právo využít osvobození stanovené v tomto ustanovení.

62 Italská vláda a Komise nepopírají přípustnost prvních tří položených otázek.

b) Závěry Soudního dvora

63 Podle ustálené judikatury není Soudní dvůr příslušný na základě článku 234 ES rozhodnout o předběžné otázce o výkladu příslušných pravidel vnitrostátního práva (rozsudky ze dne 19. března 1964, Unger, C-75/63, Recueil, s. 347, 365, a ze dne 26. září 1996, Allain, C-341/94, Recueil, s. I-4631, bod 11). Příslušnost Soudního dvora je omezena pouze na přezkum ustanovení práva Společenství (usnesení ze dne 21. prosince 1995, Max Mara, C-307/95, Recueil, s. I-5083, bod 5). Posouzení dosahu vnitrostátních ustanovení a způsobu, jímž musí být používána, náleží vnitrostátnímu soudu (rozsudek ze dne 7. prosince 1995, Cámara de Comercio, Industria y Navegación de Ceuta, C-45/94, Recueil, s. I-4385, bod 26).

64 Ve věci v původním řízení je tak na předkládajícím soudu, aby určil, zda se osvobození stanovené v článku 10a zákona č. 1745/62 týká také srážky ze zálohy na splatnou daň nebo srážky z daně.

65 Náleží mu také posoudit, zda žalovaná bankovní nadace má právo na takové osvobození za dotčené zdaňovací období v důsledku použití uvedeného článku 10a zákona č. 1745/62 ve spojení s článkem 6 nařízení č. 601/73, jakož i případně způsobilého použití čl. 12 odst. 2 nařízení č. 153/99.

66 Pokud je tomu tak, předkládající soud bude muset rozhodnout otázku, zda příslušné daňové zvýhodnění představuje státní podporu ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES. Pokud tomu tak totiž je, toto daňové zvýhodnění nemůže být v souladu s čl. 88 odst. 3 ES provedeno bez oznámení Komisi.

67 Otázka, kterou bude vnitrostátní soud muset případně rozhodnout, náleží do práva Společenství.

68 Za těchto podmínek jsou první tři položené předběžné otázky, vzhledem k tomu, že tuto otázku obsahují, přípustné.

2. K přípustnosti čtvrté otázky

a) Vyjádření předložená Soudnímu dvoru

69 Žalované v p?vodním ízení tvrdí, že ítvrtá otázka položená ohledn? platnosti rozhodnutí 2003/146 je nep?ípustná z d?vodu, že toto rozhodnutí se stalo pravomocným pro Italskou republiku, která, když m?la možnost, nepodala žalobu na neplatnost na základ? ílanku 230 ES (rozsudek ze dne 9. b?ezna 1994, TWD Textilwerke Deggendorf, C?188/92, Recueil, s. I?833).

70 Italská vláda má za to, že vzhledem k tomu, že rozhodnutí 2003/146 bylo p?ijato s ohledem na režim bankovních nadací, zm?n?ný na ízením ?. 153/99, není ítvrtá otázka relevantní.

71 Komise má také za to, že tato otázka je nep?ípustná, protože se spor v p?vodním ízení týká situace, jež existovala v roce 1998, zatímco rozhodnutí 2003/146 p?ezkoumalo da?ové úlevy p?iznané bankovním nadacím na ízením ?. 153/99, úlevy, jež navíc odpovídaly jiným da?ovým zvýhodn?ním než osvobození stanovenému v ílanku 10a zákona ?. 1745/62.

b) Záv?ry Soudního dvora

72 Otázka týkající se posouzení platnosti rozhodnutí 2003/146 nebyla položena na žádost právního subjektu, který, když m?l možnost podat žalobu na neplatnost proti tomuto rozhodnutí, jí ve lh?t? stanovené v ílanku 230 ES nevyužil.

73 Byla položena p?edkládajícím soudem z ú?ední povinnosti.

74 V d?sledku toho nem?že být prohlášena za nep?ípustnou na základ? judikatury vyplývající z výše uvedeného rozsudku TWD Textilwerke Deggendorf.

75 Je nicmén? t?eba p?ipomenout, že podle ustálené judikatury Soudní dv?r m?že rozhodnout o tom, že nerozhodne o p?edb?žné otázce týkající se posouzení platnosti aktu Spole?enství, pokud je zjevné, že takové posouzení požadované vnitrostátním soudem nemá žádný vztah k realit? nebo p?edm?tu sporu v p?vodním ízení (rozsudek ze dne 21. b?ezna 2002, Cura Anlagen, C?451/99, Recueil, s. I?3193, bod 16).

76 Rozhodnutí 2003/146 zkoumá s ohledem na ílanky 87 ES a následujících zejména íl. 12 odst. 2 na ízení ?. 153/99 ohledn? poskytnutí snížení dan? stanovené v ílanku 6 na ízení ?. 601/73 na polovinu.

77 Toto snížení je da?ovým zvýhodn?ním odlišným od osvobození od srážky poskytnutého ílánkem 10a zákona ?. 1745/62.

78 V bodu 61 a v ílanku 1 rozhodnutí 2003/146 Komise dochází k záv?ru, že opat?ení zavedené íl. 12 odst. 2 na ízení ?. 153/99 ve prosp?ch bankovních nadací, které nevývjejí íinnost p?ímo v odv?tvích vyjmenovaných v ílanku 1 uvedeného na ízení, ve zn?ní zákona ?. 448/01 (viz bod 22 tohoto rozsudku), nep?edstavuje státní podporu.

79 P?edkládajícímu soudu náleží, aby rozhodl, zda íl. 12 odst. 2 na ízení ?. 153/99 má nebo nemá ve vnitrostátním právu vliv na použití ílanku 10a zákona ?. 1745/62 ve sporu v p?vodním ízení (viz bod 65 tohoto rozsudku) týkajícím se zda?ovacího období 1998.

80 Pokud je tomu tak, tento soud bude muset posoudit, zda sporné da?ové zvýhodn?ní p?edstavuje státní podporu ve smyslu íl. 87 odst. 1 ES.

81 V p?ípad?, že tomu tak není, bude muset provést totéž posouzení, pokud rozhodne, že ílánek 10a zákona ?. 1745/62 v rámci svého použití ve spojení pouze s ílánkem 6 na ízení ?. 601/73 žalovanou v p?vodním ízení zvýhod?uje.

82 Za všech okolností nicméně jeho posouzení nemůže být dotčeno rozhodnutím 2003/146.

83 Závěr Komise, podle něhož opatření stanovené v čl. 12 odst. 2 nařízení č. 153/99 nepředstavuje státní podporu, je totiž založen na zjištění, že bankovní nadace nejsou podniky ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES.

84 Uvedené zjištění je přitom výsledkem rozboru nového režimu bankovních nadací vyplývajícího ze zákona č. 461/98, nařízení č. 153/99 a zákona č. 448/01, režimu, jež se začal používat po daném období 1998, dotčeném v původním řízení, provedeného Komisí.

85 Tento nový režim zahrnuje, jak vyplývá z pohledu vnitrostátního právního rámce obsaženého v bodech 7 až 32 tohoto rozsudku, citlivé rozdíly ve vztahu k dřívějšímu režimu a vyjma čl. 12 odst. 2 nařízení č. 153/99 není tvrzeno, že je zprůčasně použitelný.

86 Posouzení Komise tedy pro účely kvalifikace bankovních nadací jakožto podniků spočívalo na režimu odlišném od režimu použitelného v průběhu daného období dotčeného v původním řízení.

87 V tomto ohledu v bodu 43 rozhodnutí 2003/146 Komise mezi významnými skutečnostmi podotýká, že:

– nařízení č. 153/99 zavedlo, pokud jde o ovládání komerčních podniků bankovními nadacemi, „zvláštní ochranu“, jejíž rozbor je v bodech 36 až 39 téhož rozhodnutí;

– zákon č. 448/01 posílil oddělení bankovních nadací od finančních institucí, a přispěl tak k rozptýlení pochybností vyjádřených v tomto ohledu v rozhodnutí o zahájení řízení.

88 V oblasti skutkového stavu, pokud jde o případné přímé vyvíjení činností bankovních nadací v odvětvích stanovených použitelnými předpisy, Komise mimoto zohlednila popis skutkové situace po daném období 1998 poskytnutý italskými orgány dopisem ze dne 16. ledna 2001.

89 V bodě 51 svého rozhodnutí uvádí, že v tomto dopise italské orgány prohlásily, že „prozatím“ žádná bankovní nadace nevyužila možnosti stanovené zákonem vyvíjet činnost přímo v těchto odvětvích, a v bodě 54 stejného rozhodnutí zdrazňuje, že tato informace ji přiměla „ke změně jejího původního postoje ohledně kvalifikace nadací jako podniků vyjádřeného v rozhodnutí o zahájení řízení“.

90 V tomto kontextu posouzení kvalifikace bankovních nadací v rámci jejich nového režimu Komisí nemůže ovlivnit posouzení jejich kvalifikace v rámci jejich dřívějšího režimu, případně s ohledem na samo o sobě rozdílnou skutkovou situaci.

91 Vzhledem k tomu je zjevné, že otázka předkládajícího soudu ohledně platnosti rozhodnutí 2003/146 nemá vztah k předmětu sporu v původním řízení, takže není pro řešení poslední uvedeného relevantní.

92 Musí být tedy prohlášena za nepřípustnou.

3. K nepřípustnosti páté otázky

a) Vyjádření předložená Soudnímu dvoru

93 Žalované v původním řízení tvrdí, že pátá otázka ohledně existence diskriminace nebo

omezení svobody usazování a volného pohybu kapitálu je nepřijatelná z důvodu její neurčitosti. Předkládající soud neupřesnil části dotčených právních předpisů, které brání výkonu svobod zaručených Smlouvou o ES. Neuvedl dále jasným způsobem, kdo byl diskriminací zvýhodněn, zda bankovní nadace, nebo bankovní společnosti.

94 Italská vláda a Komise nezpochybují přijatelnost páté otázky.

b) Závěry Soudního dvora

95 Na rozdíl od tvrzení žalovaných v původním řízení předkládající soud ve své páté otázce výslovně upřesňuje, že:

- daňové zvýhodnění dotčené v původním řízení může způsobovat diskriminaci a omezení svobody usazování nebo volného pohybu kapitálu;
- diskriminace a omezení zvýhodňuje bankovní či nebankovní podniky, jejichž podíly bankovní nadace vlastní.

96 Pátá otázka je tedy přijatelná.

B – K výkladu příslušných ustanovení práva Společenství

97 Podstatou první a druhé otázky předkládajícího soudu, jež je třeba zkoumat společně a chápat ve světle úvah rozvinutých v bodech 84 až 90 tohoto rozsudku, pokud jde o nedostatek relevance nového režimu bankovních nadací vyplývajícího ze zákona č. 461/98, nařízení č. 153/99 a zákona č. 448/01, je, zda taková právnická osoba, jako je ta dotčená v původním řízení, může být s ohledem na režim použitelný v dotyčné rozhodné době kvalifikována jako „podnik“ ve smyslu článku 87 odst. 1 ES, a zda jako taková v uvedené době podléhala pravidlům Společenství ohledně státních podpor.

98 Podstatou třetí otázky téhož soudu je, za účelem určení, zda státní opatření zavedené bez přihlídnutí k předchozímu postupu zavedenému čl. 88 odst. 3 ES musí nebo nemusí poslední uvedenému postupu podléhat, zda je takové osvobození od srážky z dividend, jako je osvobození ve sporu v původním řízení, možno kvalifikovat jako státní podporu ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES.

99 Pokud jde o pátou otázku, je třeba připomenout, že článek 12 ES, jež zavádí obecnou zásadu zákazu jakékoli diskriminace z důvodu státní příslušnosti, se samostatně uplatňuje pouze v situacích upravených právem Společenství, pro něž Smlouva nestanoví zvláštní pravidlo o zákazu diskriminace (viz zejména rozsudek ze dne 8. března 2001, Metallgesellschaft a další, C-397/98 a C-410/98, Recueil, s. I-1727, bod 38). Zásada nediskriminace byla přitom v oblasti práva usazování a volného pohybu kapitálu provedena zejména články 43 ES a 56 ES. Pátá otázka tedy musí být chápána jako odvolávající se pouze na tato poslední uvedená ustanovení.

100 Podstatou této otázky předkládajícího soudu je, zda takové daňové zvýhodnění, jako je to dotčené v původním řízení, představuje omezení svobody usazování nebo volného pohybu kapitálu stanovených v článcích 43 ES a 56 ES ve prospěch bankovních či nebankovních podniků, jejichž podíly vlastní bankovní nadace, ve vztahu k jiným podnikům působícím na relevantním trhu, jejichž podíly takové nadace nevlastní.

1. K první a druhé otázce týkajícím se pojmu „podnik“ ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES

a) Vyjádření předložena Soudnímu dvoru

101 Žalované v původním řízení tvrdí, že bankovní nadace nejsou „podniky“ ve smyslu práva hospodářské soutěže Společenství. Nemůže se na ně tedy vztahovat režim státních podpor. Omezují se na přijímání dividend spojených s jejich podíly, stejně jako každý vlastník nemovitosti přijímá nájemné splatné na základě nájemní smlouvy.

102 Italská vláda má za to, že pro období rozhodné ve věci v původním řízení musí být bankovní nadace považovány za podniky ve smyslu práva hospodářské soutěže. Majoritní podíly v bankovních společnostech představují v tomto ohledu dostatečný nepřímý důkaz komerční povahy bankovních nadací a režim, který je tak použitelný na bankovní nadace, odhaluje mezi nimi a italským bankovním systémem existenci organické a funkční vazby. Na bankovní nadace se musí v důsledku toho vztahovat pravidla Smlouvy ohledně státních podpor.

103 Komise uplatňuje, že držení a správa majetku vykonávaná bankovními nadacemi nezahrnuje poskytování služeb na trhu. S ohledem na judikaturu pouhý investor, jež přijímá dividendy nebo úroky ze svého kapitálu, nenabízí na trhu ani zboží, ani neposkytuje služby. Bankovní nadace tak nevykonávají hospodářskou činnost. Nezasahují-li do činnosti ovládané bankovní společnosti, nemohou být tedy považovány za podniky.

104 Pokud jde o činnosti spočívající ve vyplácení příspěvků neziskovým subjektům v odvětvích společenské prospěšnosti, neodpovídají činnosti vykonávané nadacemi činností podniku.

105 Pokud jde o finanční a obchodní činnosti, operace s nemovitostmi a movitými věcmi, jež jsou nezbytné nebo užitečné pro veřejný cíl nebo společenskou prospěšnost bankovních nadací, činnosti, k jejichž plnění byly tyto oprávněny na základě článku 12 nařízení č. 356/90, mohly nicméně zahrnovat aspekty činnosti podniku v rozsahu, v němž obsahovaly přímou nabídku na trhu se zbožím a službami.

106 V konečném výsledku takové subjekty, jako jsou bankovní nadace, nejsou podniky ve smyslu článku 87 ES, ledaže přímo poskytují, v rámci činností nezbytných nebo potřebných pro dosažení jejich cíle veřejného zájmu a společenské prospěšnosti, zboží nebo služby na trhu.

b) Odpověď Soudního dvora

107 Podle ustálené judikatury se v kontextu soutěžního práva rozumí „podnikem“ jakýkoli subjekt vykonávající hospodářskou činnost nezávisle na právním postavení tohoto subjektu a způsobu jeho financování (viz zejména rozsudky ze dne 23. dubna 1991, Höfner a Elser, C-41/90, Recueil, s. I-1979, bod 21, a ze dne 16. března 2004, AOK Bundesverband a další, C-264/01, C-306/01, C-354/01 a C-355/01, Recueil, s. I-2493, bod 46).

108 Jakákoli činnost spočívající v nabízení zboží nebo poskytování služeb na daném trhu představuje hospodářskou činnost (viz zejména rozsudky ze dne 18. června 1998, Komise v. Itálie, C-35/96, Recueil, s. I-3851, bod 36, a ze dne 12. září 2000, Pavlov a další, C-180/98 až C-184/98, Recueil, s. I-6451, bod 75).

109 Nejastěji je hospodářská činnost vykonávána přímo na trhu.

110 Nicméně není vyloučeno, že jde současně o úkon hospodářského subjektu v přímém kontaktu s trhem a nepřímo jiného subjektu ovládajícího tento subjekt v rámci jedné hospodářské jednotky, kterou společnost tvoří.

111 V tomto ohledu je třeba zdůraznit, že pouhé držení podílů, dokonce majoritních, pokud

umožňuje pouze výkon práv spojených s postavením akcionáře nebo společníka, jakož i případně přijímání dividend, pouhých plodů z vlastnictví zboží, nepostačuje k určení hospodářské činnosti subjektu vlastnického tyto podíly.

112 Naproti tomu subjekt, který vlastnictvím majoritních podílů ve společnosti vykonává toto ovládání tím, že se přímo či nepřímo vměšuje do její správy, musí být považován za účastníka se hospodářské činnosti vykonávané ovládaným podnikem.

113 Na základě toho tedy musí být sám kvalifikován jako podnik ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES.

114 Pokud by tomu tak nebylo, pouhé rozdělení podniku na dva odlišné subjekty, z nichž první by vykonával přímo provozní hospodářskou činnost a druhý ovládal první zcela zasahuje do jeho správy, by postávalo k tomu, aby pravidla Společenství ohledně státních podpor byla zbavena svého užitečného účinku. Druhému subjektu by umožnilo využít dotace nebo jiná zvýhodnění poskytovaná státem nebo ze státních prostředků a použít je zcela nebo částečně ve prospěch prvního subjektu také v zájmu hospodářské jednotky tvořené oběma subjekty.

115 Je namístě konstatovat, že vměšování subjektu, jakým je bankovní nadace, účastník řízení ve sporu v provozním řízení, do správy bankovní společnosti, se může konkretizovat v rámci takového režimu, jako je ten vyplývající pro dotyčné období ze zákona č. 218/90 a nařízení č. 356/90.

116 V rámci tohoto režimu totiž:

- bankovní nadace ovládající kapitál bankovního podniku, pokud nemůže vykonávat přímo bankovní činnost, musí mezi ním samotným a ovládanou bankou zajistit „provozní kontinuitu“;
- musí předpisy za tímto účelem stanovit, že jsou členové správního výboru nebo obdobného orgánu bankovní nadace jmenováni do správní rady a členové dozorčího orgánu do dozorčí rady bankovní společnosti;
- musí bankovní nadace vyhradit stanovený podíl příjmů pocházejících z podílů v bankovní společnosti na rezervu určenou na upisování či zvyšování kapitálu této společnosti;
- může rezervu investovat zejména do cenných papírů ovládané bankovní společnosti.

117 Taková pravidla vyjadřují úkol bankovních nadací jdoucí nad pouhé investování kapitálu investorem. Umožňují výkon dozorčích funkcí, ale také ovládání a finanční podporu. Odrážejí existenci organických a funkčních vazeb mezi bankovními nadacemi a bankovními společnostmi, což je zejména na základě takového ustanovení, jako je článek 14 nařízení č. 356/90, potvrzeno zachováním dozoru ministerstva financí.

118 Pro případnou kvalifikaci bankovní nadace, žalované v provozním řízení, jakožto „podniku“, náleží posouzení, zda tato poslední uvedená nevlastní pouze majoritní podíly v bankovní společnosti, ale mimoto účinně vykonává toto ovládání tím, že se přímo, či nepřímo vměšuje do její správy, vnitrostátnímu soudu.

119 Pokud jde mimoto o úlohu svěřenou bankovním nadacím vnitrostátním zákonodárcem v oblastech veřejného zájmu a společenské prospěšnosti, je třeba rozlišovat pouhé poskytnutí příspěvků neziskovým subjektům a výkon činnosti přímo v těchto oblastech.

120 Kvalifikace bankovní nadace jakožto „podniku“ je vyloučena z oblasti činnosti omezující se na poskytnutí příspěvků neziskovým subjektům.

121 Jak totiž podotýká Komise, má tato činnost výhradně sociální charakter a není vykonávána na trhu v rámci hospodářské soutěže s ostatními hospodářskými subjekty. Na základě uvedené činnosti bankovní nadace jedná jako dobročinný subjekt nebo charitativní organizace, a nikoli jako podnik.

122 Naproti tomu, pokud bankovní nadace jedná sama v oblastech veřejného zájmu a společenské prospěšnosti využívá zmocnění k výkonu finančních a obchodních činností, operací s nemovitostmi a movitými věcmi nezbytných nebo potřebných za účelem uskutečnění určitých cílů, jež jí bylo uděleno vnitrostátním zákonodárcem, může nabízet zboží a poskytovat služby na trhu v rámci hospodářské soutěže s jinými hospodářskými subjekty, například v oblastech, jako je vědecký výzkum, výchova, umění nebo zdraví.

123 V tomto případě, podléhajícímu posouzení vnitrostátního soudu, musí být bankovní nadace považována za podnik v rozsahu, v němž vykonává hospodářskou činnost, bez ohledu na okolnost, že nabídka zboží nebo poskytování služeb jsou uskutečňovány bez výdělečného cíle, vzhledem k tomu, že se tato nabídka nachází v hospodářské soutěži s nabídkou subjektů sledujících takový cíl.

124 Pokud bude kvalifikace podniku přijata, musí se v důsledku toho na takovou bankovní nadaci, jako je ta dotčená v původním řízení, použít pro dozor nad bankovní společností a vměšování do její správy nebo pro činnost zejména v sociální, vědecké nebo kulturní oblasti pravidla Společenství ohledně státních podpor.

125 Na první a druhou otázku je tedy třeba odpovědět tak, že taková právnická osoba, jako je bankovní nadace dotčená v původním řízení, může být po přezkumu příslušajícímu vnitrostátnímu soudu s ohledem na režim použitelný v dotyčné rozhodné době kvalifikována jako podnik ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES a jako taková podléhat v uvedené rozhodné době pravidlům Společenství ohledně státních podpor.

2. Ke třetí otázce týkající se pojmu „státní podpora“ ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES

a) Vyjádření předložena Soudnímu dvoru

126 Žalované v původním řízení se domnívají, že takové opatření, jako je to stanovené v článku 10a zákona č. 1745/62, nepředstavuje státní podporu ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES. Nemá selektivní charakter. Mohou ho totiž využít bez rozdílu všechny nekomerční subjekty, jež mají vlastnosti stanovené v článku 10a zákona č. 1745/62. Odpovídá obecnému opatření. Neodchyluje se od obecného daňového systému. Zvláštní vlastnosti nekomerčních subjektů odvodují, z důvodů spojených s vnitřní soudržností různých systémů, zavedení odvodových právních úprav vyhrazených tomuto typu subjektů.

127 Podle italské vlády, pokud bude předkládající soud muset rozhodnout, že se na bankovní nadaci, žalovanou v původním řízení, musí vztahovat osvobození od srážky stanovené v článku 10a zákona č. 1745/62, ve spojení se snížením daní z příjmu právnických osob, stanoveným v článku 6 nařízení č. 601/73, na polovinu, bude muset být dotčený daňový systém kvalifikován jako státní podpora. Podnik se totiž ve vztahu k jiným podnikům působícím na referenčním trhu nachází v privilegiovaném konkurenčním postavení. Snížení splatné daní na polovinu umožňuje, aby bankovní nadace v této státu využily slevu na dani, vzhledem k tomu, že akcionář společnosti má právo odejít od daní předem uhrazené společností, jejímž je akcionářem, daň, jež ji v důsledku snížení přesahuje.

128 Komise má za to, že takové osvobození, jako je to stanovené v článku 10a zákona č. 1745/62, může být posuzováno jako státní podpora. Zvýhodnění je financováno státem. Jelikož je poskytováno v závislosti na právní formě podniku a jeho činnosti v určitých odvětvích a je určeno ke zvýhodnění subjektů považovaných za společensky prospěšné, je selektivní a není odvodneno povahou nebo obecnou strukturou systému, jehož je součástí. Pokud jde o existenci dopadu na obchod a narušení hospodářské soutěže, ta musí být v každém konkrétním případě posouzena vnitrostátním soudem.

b) Odpověď Soudního dvora

129 Pro účely odpovědi na této otázku je třeba předkládajícímu soudu poskytnout prvky výkladu podmínek, jímž čl. 87 odst. 1 ES podřizuje kvalifikaci vnitrostátního opatření jako státní podpory, tj. (i) financování tohoto opatření státem nebo ze státních prostředků, (ii) selektivita uvedeného opatření, jakož i (iii) z toho vyplývající ovlivnění obchodu mezi členskými státy a narušení hospodářské soutěže.

i) K podmínce financování opatření státem nebo ze státních prostředků

130 Článek 87 odst. 1 ES se vztahuje na „podpory poskytované v jakékoli formě státem nebo ze státních prostředků“.

131 Podle ustálené judikatury je pojem podpory obecnější než pojem dotace, protože zahrnuje nejen taková pozitivní plnění, jako jsou samotné dotace, ale také opatření různými způsoby snižující náklady, které obvykle zatěžují rozpočet podniku a které mají tutéž povahu a tytéž účinky jako dotace, aniž by jimi v právním slova smyslu byly (viz zejména rozsudky ze dne 8. listopadu 2001, *Adria-Wien Pipeline a Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke*, C-143/99, Recueil, s. I-8365, bod 38; ze dne 15. července 2004, *Španělsko v. Komise*, C-501/00, Recueil, s. I-6717, bod 90, jakož i uvedená judikatura, a ze dne 15. prosince 2005, *Itálie v. Komise*, C-66/02, Sb. rozh. s. I-10901, bod 77).

132 Z toho vyplývá, že opatření, kterým veřejné orgány poskytují určitým podnikům osvobození od daní, které sice není spojeno s převodem státních prostředků, ale staví příjemce do lepší finanční situace oproti ostatním poplatníkům, je státní podporou ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES. Státní podporu představuje rovněž opatření, které poskytuje určitým podnikům snížení daní nebo odklad zaplacení obvykle dlužné daní (výše uvedený rozsudek *Itálie v. Komise*, bod 78).

133 Je tedy namístě konstatovat, že bez ohledu na to, jaká bude odpověď na otázku, jež byla položena dotčeným předkládajícím soudem, jež je ještě diskutována, zda se osvobození stanovené v článku 10a zákona č. 1745/62 týká srážky ze zálohy na daň nebo srážky z daní, takové vnitrostátní opatření, jako je to, jež bude případně považováno za použitelné, vyplývá ze státního financování.

ii) K podmínke selektivity opatření

134 Článek 87 odst. 1 ES zakazuje podpory, „které zvýhodní určité podniky nebo určitá odvětví výroby“, tj. selektivní podpory.

135 Takové opatření, jako je opatření dotčené v původním řízení, se nepoužije na všechny hospodářské subjekty. Nemůže tedy být považováno za všeobecné opatření daňové nebo hospodářské politiky (výše uvedený rozsudek Itálie v. Komise, bod 99, a rozsudek ze dne 15. prosince 2005, Unicredito Italiano, C-148/04, Sb. rozh. s. I-11137, bod 49).

136 Jak správně uplatňuje Komise, dotčené daňové zvýhodnění je poskytnuto v závislosti na právní formě podniku, veřejnoprávní korporace nebo nadace a na odvětvích, v nichž tento podnik vykonává svoji činnost.

137 Odchyluje se od daňového režimu obecného práva, aniž by bylo odvodneno povahou nebo strukturou daňového systému, jehož je součástí. Odchylení není založeno na logice opatření nebo technice zdanění, ale vyplývá z cíle vnitrostátního zákonodárce finančně zvýhodnit subjekty považované za společensky prospěšné.

138 Takové zvýhodnění je tedy selektivní.

iii) K podmínkám ovlivnění obchodu mezi členskými státy a narušení hospodářské soutěže

139 Článek 87 odst. 1 ES zakazuje podpory, jež ovlivní obchod mezi členskými státy a narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž.

140 Za účelem kvalifikace vnitrostátního opatření jako státní podpory není namístě zjistit skutečný dopad podpory na obchod mezi členskými státy a skutečné narušení hospodářské soutěže, ale pouze přezkoumat, zda může podpora ovlivnit tento obchod a narušit hospodářskou soutěž (rozsudky ze dne 29. dubna 2004, Itálie v. Komise, C-372/97, Recueil, s. I-3679, bod 44, a výše uvedené rozsudky ze dne 15. prosince 2005, Itálie v. Komise, bod 111, a Unicredito Italiano, bod 54).

141 Konkrétně, pokud podpora poskytnutá členským státem posiluje postavení podniku vzhledem k jiným konkurenčním podnikům v obchodu uvnitř Společenství, musí být tento obchod považován za ovlivnitelný podporou (viz zejména výše uvedené rozsudky ze dne 15. prosince 2005, Itálie v. Komise, bod 115, a Unicredito Italiano, bod 56 a uvedená judikatura).

142 V tomto ohledu může okolnost, že bylo hospodářské odvětví předmětem liberalizace na úrovni Společenství, charakterizovat skutečný nebo možný dopad podpor na hospodářskou soutěž, jakož i jejich účinek na obchod mezi členskými státy (viz rozsudek ze dne 13. února 2003, Španělsko v. Komise, C-409/00, Recueil, s. I-1487, bod 75, a výše uvedené rozsudky ze dne 15. prosince 2005, Itálie v. Komise, bod 116, a Unicredito Italiano, bod 57).

143 Krom toho není nezbytné, aby se zvýhodněný podnik sám o sobě podílel na obchodu uvnitř Společenství. Pokud totiž členský stát poskytne podniku podporu, může zůstat vnitrostátní činnost zachována nebo může být zvýšena s tím důsledkem, že možnosti podniků usazených v jiných členských státech proniknout na trh tohoto členského státu jsou sníženy. Mimoto posílení podniku, který se až do té doby nepodílel na obchodu uvnitř Společenství, jej může uvést do situace, která mu umožní proniknout na trh jiného členského státu (výše uvedené rozsudky ze dne 15. prosince 2005, Itálie v. Komise, bod 117, a Unicredito Italiano, bod 58).

144 Je na vnitrostátním soudu, aby ve sporu v původním řízení ve světle předchozích prvků

výkladu posoudil, zda jsou ob? zkoumané podmínky spln?ny.

145 Aniž by bylo dot?eno toto posouzení, je t?eba konstatovat, že:

- odv?tví finan?ních služeb bylo p?edm?tem významného liberaliza?ního procesu na úrovni Spole?enství, který zvýšil hospodá?skou sout?ž, která již m?že být výsledkem volného pohybu kapitálu stanoveného Smlouvou (výše uvedené rozsudky ze dne 15. prosince 2005, Itálie v. Komise, bod 119, a Unicredito Italiano, bod 60);
- takové da?ové zvýhodn?ní, jako je to dot?ené v p?vodním ?ízení, m?že posílit, v oblasti finan?nictví nebo pen?žnictví, postavení hospodá?ské jednotky p?sobící v bankovním odv?tví, tvo?ené bankovní nadací a bankovní spole?ností;
- m?že také posílit postavení bankovní nadace v rámci ?innosti vykonávané zejména v sociální, v?decké a kulturní oblasti.

146 S ohledem na veškeré výše uvedené úvahy je na t?etí položenou otázku t?eba odpov?d?t tak, že takové osvobození od srážky z dividend, jako je to ve sporu v p?vodním ?ízení, m?že být po p?ezkumu p?íslušejícímu vnitrostátnímu soudu kvalifikováno jako státní podpora ve smyslu ?l. 87 odst. 1 ES.

3. K páté otázce týkající se pojm? „omezení svobody usazování“ a „omezení volného pohybu kapitálu“ ve smyslu ?lánek? 43 ES a 56 ES

a) Vyjád?ení p?edložená Soudnímu dvoru

147 Žalované v p?vodním ?ízení zpochyb?ují existenci p?ekážky svobody usazování a volného pohybu kapitálu ve prosp?ch bankovních spole?ností, evokovanou pátou otázkou. Podle nich osvobození, jako je osvobození podle ?látku 10a zákona ?. 1745/62, nezvýhod?uje tyto spole?nosti, jež jsou pouze povinny uhradit da? dlužnou podniky, jež získaly p?íjem. Uvedené spole?nosti osvobozením od srážky z rozd?lovaných zisk? nejsou nijak zvýhodn?ny.

148 Italská vláda uplat?uje, že z d?vodu da?ového zvýhodn?ní dot?eného v p?vodním ?ízení spole?nost, jejíž podíly vlastní bankovní nadace, m?že využít vyšší investice ze strany posledn? uvedené, což m?že zp?sobit porušení svobody usazování nebo volného pohybu kapitálu, jež m?že vyvolat narušení relevantního trhu.

149 Komise má za to, že da?ové zvýhodn?ní nezvýhod?uje bankovní spole?nost, ale bankovní nadaci.

b) Odpov?? Soudního dvora

150 S ohledem na odpov?di na první t?i otázky a s p?ihlédnutím k právním a skutkovým údaj?m sporu v p?vodním ?ízení je nutno konstatovat, že není namíst? p?ezkoumat pátou otázku, bez ohledu na rozhodnutí p?edkládajícího soudu, které bude vydáno ohledn? kvalifikace dot?eného da?ového zvýhodn?ní s ohledem na pravidla Spole?enství ohledn? státní podpory.

151 Pokud totiž p?edkládající soud kvalifikuje da?ové zvýhodn?ní jako státní podporu, uvedené zvýhodn?ní bude muset být zrušeno, takže nep?etrvá žádné rozdílné zacházení, které by mohlo být analyzováno s ohledem na ?lánky 43 ES a 56 ES.

152 Pokud naopak odmítne kvalifikovat [da?ové zvýhodn?ní] jako státní podporu, nebude otázka

existence omezení svobody usazování nebo volného pohybu kapitálu již nastolena.

K nákladům řízení

153 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky povodního řízení, povahu incidenčního řízení vzhledem ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (druhý senát) rozhodl takto:

- 1) **Taková právnická osoba, jako je ta dotčená v povodním řízení, může být po přezkumu příslušejícímu vnitrostátnímu soudu s ohledem na režim použitelný v dotyčné rozhodné době kvalifikována jako „podnik“ ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES a jako taková podléhat v uvedené rozhodné době pravidlům Společenství ohledně státních podpor.**
- 2) **Takové osvobození od srážky z dividend, jako je to ve sporu v povodním řízení, může být po přezkumu příslušejícímu vnitrostátnímu soudu kvalifikováno jako státní podpora ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES.**

Podpisy.

* Jednací jazyk: italština.